

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поетичний театр

Освітня програма «Сценічне мистецтво»
Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “3” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Поетичний театр
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Грицан Н. В. – доцент; Кукуруза Н. В. – кандидат мистецтвознавства, доцент.
Контактний телефон викладача	Грицан Н. В. – (0342) 52-34-29; 0992375749. Кукуруза Н. В. – (0342) 52-34-29; 0505624997.
Е-mail викладача	Грицан Н. В. – nadiia.hrytsan@pnu.edu.ua Кукуруза Н. В. – nadiia.kukuruza@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції та практичні заняття
Обсяг дисципліни	180 годин (6 кредитів ECTS)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації згідно графіку
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Сценічна мова» є одним з основних фахових дисциплін спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» (вивчається на чотирьох курсах – I-VIII семестри), який забезпечить професійну підготовку студентів у володінні всіма виражальними засобами слова: виразною, логічною, емоційно-образною мовою, чіткою дикцією, гнучким тембрально-багатим голосом, основними стилістичними та логіко-граматичними законами сучасної літературної української мови.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни «Поетичний театр» полягає у досконаленні професійного рівня акторської майстерності та словесної дії студентів спеціалізації «Актор драматичного театру і кіно» .</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховувати сценічну культуру поведінки та мовлення актора; - вдосконалювати акторську майстерність; - формувати професійні навички актора на творах сучасної та зарубіжної літератури. 	
4. Компетентності	
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність усно і письмово спілкуватися державною мовою</p> <p>ЗК6. Здатність до критики й самокритики</p> <p>ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи</p> <p>ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт</p> <p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p> <p>ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>ФК3. Здатність до комплексного оперування специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальних, звукових, акторсько-виконавських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних) за самостійного створення та виробництва сценічного твору.</p> <p>ФК4. Здатність до публічної презентації результату власної творчої (інтелектуальної) діяльності.</p> <p>ФК6 Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах сценічного мистецтва.</p> <p>ФК7. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливість їх</p>	

застосування в синтетичному сценічному творі.
 ФК9. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
 ФК10. Здатність здійснювати вибір та аналіз художнього твору для показу (демонстрації) та визначати спосіб його інтерпретації.
 ФК11. Здатність до вибору відповідних творчому задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання
 ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.
 ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

5. Результати навчання

ПРН.2 Вміти вільно оперувати всім комплексом отриманих знань та вмінь.
 ПРН.11 Володіти виконавськими вміннями і навичками професії, елементами внутрішньої і зовнішньої техніки виконавця.
 ПРН.12 Вміти самостійно відтворювати в сценічних образах власну здатність до творчого сприйняття світу.
 ПРН.13. Оперувати специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображувальними, звуковими, акторсько-виконавськими, монтажно-композиційними, сценарно-драматургічними) при створенні сценічного твору.
 ПРН.15 Обирати художні засоби, необхідні для відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору.
 ПРН.20 Орієнтуватись у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.
 ПРН.22 Вміти використовувати можливості новітніх інформаційних та цифрових технологій в процесі реалізації художньої ідеї.
 ПРН.23 Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.
 ПРН.24. Застосовувати розуміння природи художнього синтезу в ефективній діяльності зі створення сценічного твору у складі творчої групи.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні заняття	40
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
5–6	026 Сценічне мистецтво	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. «Аналіз сценарію поетичної (літературної,					

<p>публіцистичної) вистави».</p> <p><i>Тема 1:</i> Ідейно-тематичний аналіз сценарію вистави й ролі.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>2, 3, 5, 6, 7, 9 – 12, 14.</p>	<p>Виконання ідейно-тематичний аналіз обраного для роботи твору (ролі) (л. – 4 год.; пр.з. – 5 год., сам.р. – 20 год.)</p>	<p>10</p>	<p>Жовтень 2020 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p><i>Тема 2.</i> Логічний аналіз тексту ролі.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>2, 3, 5, 6, 7, 9 – 12, 14.</p>	<p>Виконання логічного аналізу тексту ролі. (л. – 4 год.; пр.з. – 5 год., сам.р. – 20 год.)</p>	<p>10</p>	<p>Жовтень 2020 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p><i>Тема 3.</i> Дійовий аналіз вистави й ролі.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>2, 3, 5, 6, 7, 9 – 12, 14.</p>	<p>Виконання дійового аналіз вистави й ролі. (л. – 4 год.; пр.з. – 4 год., сам.р. – 20 год.)</p>	<p>15</p>	<p>Листопад 2020 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p><i>Тема 4.</i> Розкриття підтекстів.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>2, 3, 5, 6, 7, 9 – 12, 14.</p>	<p>Робота над розкриттям підтекстів. (л. – 4 год.; пр.з. – 6 год., сам.р. – 20 год.)</p>	<p>15</p>	<p>Грудень 2020 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Змістовий модуль 2. «Втілення сценарію поетичної (літературної публіцистичної) вистави»</p> <p><i>Тема 1. Робота над роллю.</i></p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p><i>Робота над роллю.</i> (л. – 4 год.; пр.з. – 10 год., сам.р. – 20 год.)</p>	<p>50</p>	<p>Лютий-березень 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>

					розкладом)	
<i>Тема</i>	2.	Практичне заняття, самостійна робота	1-15	Виконання репетиційних завдань. (пр.з. – 10 год., сам.р. – 20 год.)	50	Квітень-червень 2021 р. (згідно з електронним розкладом)
7. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання курсу		Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.				
Вимоги до письмової роботи		-				
Практичні заняття		-				
Умови допуску до підсумкового контролю		При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) та заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи.				
8. Політика курсу						
<p>У кінцевому результаті, відповідно до поставленої мети і визначених цілей програми, випускник оволодіває цілим комплексом теоретичних знань, практичних навичок та вмій зі сценічної мови. Зможе, вдосконаливши фахову підготовку, успішно працювати у сфері культури.</p> <p>В процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти знаннями, як: закони сценічного буття та композиції; професійна термінологія; етика професійних взаємовідносин; загальні закони творчості; психологія, прийоми роботи властиві драматичному театру; практичний досвід корифеїв світового та українського театрів, праці театральних педагогів та акторів, театрознавців, театральних критиків.</p> <p>Майбутній актор драматичного театру і кіно повинен: проводити самостійний пошук та відбір відповідних засобів сценічної виразності для створення повноцінного та довершеного сценічного образу; володіти навиками самостійної роботи та роботи в творчому колективі; адаптуватись до роботи в конкретних умовах сценічної діяльності; вільно володіти та керуватись всім комплексом виражальних засобів акторської творчості та словесної дії; користуватися багатством засобів художньої виразності у роботі над сценічним твором, застосовувати увесь комплекс здобутих знань і навиків для створення цілісного і довершеного виконання сценічного твору.</p>						
9. Рекомендована література						
Базова:						
1. Гладишева А.О. Сценічна мова: Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ: Київський держ. ін-т театрального мистецтва ім. І.К. Карпенка-Карого, 1996. 204 с.						

2. Грицан Н. Слово в поетичному театрі: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2008. 238 с.
3. Грицан Надія. Сценічна мова: методичний посібник. Калуш. 1994. 68 с.
4. Грицан Надія. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. – Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2020. 296 с.
5. Ігнатюк М.М., Сулятицький М.І. Свічадо зореслова: хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 532с.
6. Кобзар Т.В. Сценічна мова. Хрестоматійний збірник текстів для вправ з техніки мови на 1-х акторських курсах театральних вузів. К.: КДІТМ, 1998. 122с.
7. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. 176 с.
8. Кукуруза Н. В. Літературна композиція: від задуму до сценічного втілення: навч. посіб. до розділу з курсу «сценічна мова» [Текст] / Н. В. Кукуруза. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2014. 272 с.
9. Культура української мови: довідник. Київ: Либідь, 1990. 301 с.
10. Орфоепічний словник української мови: В 2 т. К.: Довіра. 2001. 955 с.
11. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. К.: Вища шк., 1989. 327 с.

Допоміжна

12. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. Київ: Рад. письменник, 1970. 182 с.
13. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів : Світ, 1990. 233 с.
14. Багмут А. Інтонація як засіб мовної комунікації. Київ: Наукова думка, 1980. 244 с.
15. Баннік В. М. Сценічна мова. Навчальний посібник для студентів учбових закладів культури і освіти, шкіл мистецтв, керівників колективів художнього слова. Олександрія, 2007. 140 с.
16. Бурлуцький А.В. Сценічне мовлення періоду професіоналізації українського театру. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство. 2015. Вип. 32. С. 14–20.
17. Бурлуцький А. Українське сценічне мовлення в драматичному театрі – від джерел до сьогодення. Монографія. О. : Астропринт, 2011, 212 с.
18. Буяльський Б.А. Поезія усного слова. К.: Рад. шк., 1990. 255 с.
19. Важньова Л. А. Скоромовки в мовному тренінгу (Практикум зі сценічної мови) : навч. посібник. Харків : Колегіум, 2015. 170 с.
20. Василишин М. Роль Панаса Саксаганського у формуванні української сценічної мови та словесної дії. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2019. № 1 (вип. 40). С. 171–176.
21. Васильєв Ю. А. Голосоречевої тренінг. СПб, 1996. 154 с.
22. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
23. Галендеев В.Н. Об интонационно-логическом тренинге. Сценическая педагогика. Вып. 2. Л. 1976. С.130–141.
24. Галендеев В. Н. О способности к сценической речи на материале творческого наследия К.С.Станиславского. Диагностика и развитие художественной одаренности. СПб., 1992. С. 51–66.
25. Горчаков Н.М. Режиссерские уроки Станиславского. М., 1952. 572 с.

26. Грінік Т. Л. Практика інтерпретації художнього тексту. Розділові знаки як засіб виразності та засвоєння навичок звуковидобування. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. 2018. Вип. 50. С. 102–120.
27. Єлісєвєнко Ю. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення : навчальний посібник. Київ : Атіка, 2008. 204 с.
28. Іржи Томан. Мистецтво говорити. Київ., 1989. 223 с.
29. Капська А.Й. Виразне читання. Практичні і лабораторні читання. Київ.: Вища шк., 1990. 175 с.
30. Коленко А.В. Чинники успішного формування навичок сценічного мовлення під час роботи над роллю в класі сценічної мови та акторської майстерності. ScienceReview. March , 2018. Vol. 6, 3(10).
31. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії : навчальний посібник. Київ: Вища школа, 1995. 207 с.
32. Карасьов М.М. К.С. Станіславський і сценічна мова. Київ : Мистецтво, 1963. 162 с.
33. Курбас Лесь. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи». 2001. 917 с.
34. Мар'яненко І.О. Сцена. Актори. Ролі. Київ: Мистецтво, 1964. 290 с.
35. Немирович-Данченко В. И. О творчестве актёра: Хрестоматия. М.: Искусство, 1984. 623 с.
36. Нечасенко Т., Винар О. Мистецтво сценічного мовлення як основа професійної підготовки майстрів театру і кіно. Мистецтвознавчі записки: збірник наукових праць. Київ : НАККІМ, 2017, Т. 31. С. 308–316.
37. Петрик Т. Методологічні аспекти формування навичок сценічного читання в роботі над літературним твором. Вісник Запорізького національного університету. Запоріжжя, 2010. № 2 (13). С. 100–106.
38. Раденко Ю. В. Основні етапи підготовки літературно-художнього твору до виконання / Ю.В. Раденко. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2015. Вип. 33. С. 107–113.
39. Савкова З.В. Как сделать голос сценическим. М.: Искусство, 1968. 128 с.
40. Саксаганський П. К. Думки про театр. Київ: Мистецтво, 1955. 231с.
41. Саксаганський П. К. Моя праця над роллю. Київ: Мистецтво, 1937. 39 с.
42. Сокирко Л.Г. Слово актора: Поради з орфоепії української сценічної мови. Київ : Мистецтво, 1971. 56 с.
43. Стадніченко Н.В. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього актора до професійного спілкування: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя, 2018. 20 с.
44. Станіславський К.С. Собрание сочинений: в 9 т. М.: Искусство, 1988. Т.1: Моя жизнь в искусстве. 1988. 621 с.
45. Сценическая речь: 36. Статей. Отв. ред. И. Козлянинова. М.: Изд-во «Гитис». 2002. 511 с.
46. Теория и практика сценической речи. Коллективная монография. Отв. ред. В.Н. Галендеев. СПб : СПбГАТИ. 2005. 135 с.
47. Товстоногов Г.А. Зеркало сцены. В 2 т. 1984. 261 с.
48. Топорков В.О. О технике актера. М., 1958. 101 с.
49. Чамата Н.П. Ритміка Шевченка. К.: Наук. думка, 1974. 174 с.
50. Шварц А.И. В лаборатории чтеца. М.: Искусство, 1968. 167 с.
- Яхонтов В.Н. Театр одного актера. М.: Искусство, 1958. 456 с.